

ADELA MARIA KOPOCZEK AM

REALIZACJA MYŚLI PEDAGOGICZNEJ
BŁ. EDMUNDA BOJANOWSKIEGO
W FORMACJI I DZIAŁALNOŚCI CZŁONKÓW
STOWARZYSZENIA RODZINA BŁ. EDMUNDA BOJANOWSKIEGO

Edmund Bojanowski był przekonany, że „najwyższym celem wychowania jest aby człowiek stał się obrazem i podobieństwem Boga na ziemi” (Opiela, 2016, s. 41). Swoją koncepcję wychowania wyraził w myśli pedagogicznej, którą charakteryzuje integralne patrzenie na człowieka jako istotę duchowo-cieleśną, egzystującą w konkretnym środowisku.

Bojanowski – wychowany w atmosferze religijno-patriotycznej, człowiek wrażliwy i realista, wyczuwał potrzebę odrodzenia narodu. W notatkach swoich zapisał: „Od dzieci trzeba zacząć odrodzenie, zacniemy od wstępu a postęp się znajdzie” (Opiela, 2016, s. 38). W innym zaś miejscu pisze: „Słowa nauki tu nie wystarczą: dzieci nie słowem lecz życiem uczyć trzeba jak żyć mają” (Opiela, 2016, s. 186). Z nieprzeciętnym zaangażowaniem podjął konkretną pracę dla człowieka. Zadbął o swoją głęboką formację wewnętrzną. Pomysły i siły do służby człowiekowi czerpał z modlitwy oraz ścisłej komunii z Bogiem.

Edmund Bojanowski głównie postanowił pomóc środowiskom wiejskim, ze szczególną troską o dzieci. Zbierał wiejskie dziewczęta i formował je, aby się zajęły wychowaniem i edukacją. W miarę upływu czasu przepoił te dziewczęta tak mocno duchem wiary, praktyk religijnych oraz wzajemnej miłości, że w rzeczywistości stał się założycielem zgromadzenia zakonnego. Ponadto Bojanowski założył ochrony miejskie, biblioteki, czytelnie ludowe i jadłodajnię dla ubogich w Gostyniu. Należał do zarządu Kasyna Gostyńskiego, który zreorganizował na rzecz ludu wiejskiego. Nie zaniechał publi-

kacji w czasopiśmie, zbierał opowiadania i piosnki ludowe, przysłowia i opisy zwyczajów ludu wiejskiego, celem zachowania ich od zapomnienia oraz kształtowania świadomości narodowej najniższej warstwy społecznej (Grocholewski, 2014).

Wrażliwy na ludzką biedę, założył szpitalik dla najuboższych, a potem także jadłodajnię. Osobiście odwiedzał chorych w ich domach, zanosił lekarstwa, opatrywał, starał się o lekarza i kapłana, aby zaopatrzyć nie tylko ciało, ale też i ducha.

Bojanowski w każde środowisko wchodził z prawdziwą pasją. W różnych kręgach społecznych z niezwykłą dobrocią umiał rozpalać serca i sumienia do dzielenia się dobrami i niesienia pomocy potrzebującym. Święty Jan Paweł II o bł. Edmunde powiedział: „Zapisał się w pamięci jako «serdecznie dobry człowiek», który z miłości do Boga i człowieka umiał skutecznie jednoczyć różne środowiska wokół dobra [...] Dał wyjątkowy przykład ofiarnej i mądrej pracy dla człowieka, ojczyzny i Kościoła. Dzieło Bojanowskiego kontynuują Siostry Służebniczki” (Jan Paweł II, 1999, s. 175).

Dziś z satysfakcją dodać można, że ten piękny charyzmat podjęło także wiele osób świeckich, i tak powstało Stowarzyszenie Rodzina Bł. Edmunda Bojanowskiego. Aktualnie Stowarzyszenie skupia ponad 700 członków i liczy ponad 30 wspólnot lokalnych. Charakterystyka działalności Stowarzyszenia oparta jest na rocznych sprawozdaniach sporządzanych przez poszczególne wspólnoty lokalne oraz na relacjach zamieszczanych w biuletynie „Apostoł Miłosierdzia”, a także na osobistym doświadczeniu jako asystentka kilku wspólnot lokalnych.

Priorytetem jest osobista formacja członków. Na comiesięcznych spotkaniach pierwsze miejsce zajmuje modlitwa i katecheza. Katechezy są prowadzone przez przewodniczącego czy siostrę asystentkę, a także przez poszczególnych członków. Podstawową treść katechez stanowi słowo Boże, Katechizm oraz nauka Kościoła. Wzorem bł. Edmunda wielką wagę w Stowarzyszeniu przywiązuje się do Eucharystii. Wspólnoty często zamawiają Msze św. w różnych intencjach i są na nich obecne. Z każdym rokiem wzrasta też frekwencja członków na Mszach św. w dni powszednie. Obok Mszy św. mocny akcent kładzie się na modlitwę indywidualną i wspólnotową. Znacząca jest obecność członków w kościele na nabożeństwach, które również sami przygotowują, np. adoracje Najświętszego Sakramentu, różańcowe, Droga Krzyżowa. W tym miejscu na szczególną uwagę zasługuje coroczne Czuwanie Modlitwne na Jasnej Górze. Wraz z nimi przybywają liczni sympatycy, których krąg wciąż się poszerza i coraz częściej słyszy się

głosy, że „dobrze modli się razem z Rodziną Edmunda”. Co do formacji, warto także wspomnieć praktykę rekolekcji. Takie odbywał sam bł. Edmund i zalecił je siostron służebniczkom. Pośród członków sukcesywnie rośnie zapotrzebowanie na takie ćwiczenia, czego świadectwa ukazują się na łamach biuletynu. Jednak cała formacja nie dotyczy jedynie sfery ducha, ale mocno wiąże się z budowaniem relacji z drugim człowiekiem.

Na spotkaniach, obok elementów duchowych, jest także miejsce na skromny poczęstunek, przy którym zacieśniają się więzy między członkami. Atmosfera rodzinna daje poczucie bezpieczeństwa, rodzi wzajemne zaufanie. Dzięki temu członkowie nabywają odwagi do dzielenia się doświadczeniami i sygnalizują zauważone potrzeby, mobilizując się do niesienia konkretnej pomocy. Tak formowane osoby dobrze funkcjonują we własnej rodzinie i w środowisku. Koordynacji formacji oraz podejmowanych zadań służą zjazdy przewodniczących i siostr asystentek, na których poszukuje się nowych pól działania. Spotkania stwarzają też okazję do odczytywania znaków czasu dla dalszej służby, by faktycznie coraz szersze kręgi ludzi gromadzić wokół dobra i żeby miłość Boga była miłością człowieka.

W Stowarzyszeniu Rodzina Bł. Edmunda Bojanowskiego pielęgnowana jest „wyobraźnia miłosierdzia”, która rozciąga się na wiele obszarów. Członkowie obejmują swoją opieką dzieci w różnym wieku, zwłaszcza z rodzin ubogich ewentualnie patologicznych. W tych przypadkach zaspokajają się podstawowe potrzeby: żywność, odzież, wyposażenie do szkoły, pomoc w nauce, a nawet pomoc medyczna. Wspólnoty organizują spotkania, warsztaty, wycieczki, a czas wypełnia zabawa, nauka, praca, modlitwa i posiłek. Za wzorem bł. Edmunda dzieci uczone są prawidłowych postaw, kultury bycia, dobrych zasad i obyczajów. Członkowie kształtują w dzieciach postawę dawania, a nie tylko brania, np. robiąc drobne upominki dla innych dzieci, dla swojej rodziny, dla chorych czy samotnych. Poza tym wspólnoty włączają się również w już istniejące akcje, jak: „Tak pomagam”, Uśmiechnięty Plecak, Świąteczna Paczka, Mikołaj, Festyn, Kiermasz, 1% dla dziecka, Duchowa Adopcja Dziecka Poczętego i szereg innych.

Kolejną przestrzenią działania członków Stowarzyszenia Rodzina Bł. Edmunda Bojanowskiego jest środowisko osób chorych, starszych, samotnych. Podobnie jak Bojanowski razem spędzają czas, zaopatrują, sprzątają, pomagają do przyjęcia sakramentów, organizują lub czynnie pomagają urządzić Dzień Chorych, Spotkanie Opłatkowe, Wigilię dla chorych i samotnych. Angażują się też jako wolontariusze w domach pomocy społecznej, w szpitalu, świetlicach i domach dziecka. Jednak to nie wszystkie formy obecności

wśród potrzebujących. Warto jeszcze wspomnieć o pracy dla rodzin, wyrażającej się w konkretnej pomocy, jak: znalezienie mieszkania, wyposażenie czy remont mieszkania, stałe lub okazjonalne wsparcie materialne i duchowe. Dalej jest to zaangażowanie w parafii, miejscowych samorządach, współpraca z innymi grupami, z harcerzami, z Polską Caritas, jak również z lokalnymi mediami.

Opisana działalność uobecnia charyzmat błogosławionego Edmunda Bojanowskiego we współczesnym świecie. Wyraźnie ukazuje, że służba z miłości, mądra praca dla człowieka oraz gromadzenie ludzi wokół dobra może śmiało inspirować kolejne dziedziny życia, jak literatura, oświata, sztuka, polityka, aby świat, według słów św. Jana Pawła II, stawał się coraz bardziej Boży i ludzki.

BIBLIOGRAFIA

- GROCHOLEWSKI, Z. (2014). Bł. Edmund Bojanowski w dynamizmie twórczej miłości. Poznań: Wydawnictwo Święty Wojciech.
- JAN PAWEŁ II (1999). Homilia wygłoszona w Warszawie 13 czerwca 1999 r. W: VII Pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny (s. 171-176). Olsztyn: WD Kurii Metropolitalnej.
- OPIELA, M.L. (red.) (2016). Kompendium edukacyjne Edmunda Bojanowskiego. Lublin: Episteme.
- OPIELA, M. (2013). Integralna pedagogika przedszkolna w systemie wychowania Edmunda Bojanowskiego. Kontynuacja i zmiana. Lublin: Wydawnictwo KUL.

REALIZACJA MYŚLI PEDAGOGICZNEJ BŁ. EDMUNDA BOJANOWSKIEGO W FORMACJI I DZIAŁALNOŚCI CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA RODZINA BŁ. EDMUNDA BOJANOWSKIEGO

Streszczenie

Edmund Bojanowski – wielki społecznik, patriota i zwolennik koncepcji pedagogicznej wychowania integralnego. Skutecznie działał na rzecz odrodzenia narodu i własnego środowiska, zwłaszcza wiejskiego. Jego myśl i dzieło aktualnie realizuje Stowarzyszenie Rodzina Bł. Edmunda Bojanowskiego. Dla jego członków priorytet stanowi formacja, która dynamizuje do niesienia konkretnej pomocy potrzebującym i gromadzenia różnych środowisk wokół dobra.

Słowa kluczowe: bł. Edmund Bojanowski; wychowanie integralne; formacja; wrażliwość; pomoc.

REALIZATION OF THE PEDAGOGICAL THOUGHTS
OF BLESSED EDMUND BOJANOWSKI IN THE FORMATION AND ACTIVITY
OF THE ASSOCIATION OF BLESSED EDMUND BOJANOWSKI FAMILY

Summary

Edmund Bojanowski – was a great community worker, patriot and proponent of the pedagogic idea of integral education. He efficiently worked for the rebirth of the nation and the environment, especially the rural one. His ideas and work are currently fulfilled by the Association of Blessed Edmund Bojanowski Family. The formation, which is a priority for its members, reinvigorates to support people in need and congregate around the goodness various communities.

Key words: blessed Edmund Bojanowski; integral education; formation; sensitivity; help.